

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispvtatio De Statv In Qvo Sint Beatorvm Animae Post
Hanc uitam, ante ultimi iudicij diem**

Dévay Biró, Mátyás

[Nürnberg], [1537]

VD16 D 1300

Animae Sanctorvm Qvatenvs Dicantvr Dormire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34195

clarā ut uel cæco perspicua sit, opus esset, & sic sentire de sta-
tu animarum post hanc uitam, saluatarum et damnatarum,
non video quid habeat incommodi. Prorsus fidei analogia
est haec prophetia. Philastrius Episcopus Brixiensis, cuius
& Augustinus meminit, ad Quod uult Deū, hæresim docere
fatetur eos, qui dicunt ad infernum iuxta scholasticorum
sensem descendisse Christū &c. Sed iam quatenus dormire
dicantur uidendum.

ANIMAE SANCTORVM QVATENVS
DICANTVR DORMIRE.

IAm in abruptum quæstionis ueni, hæret in uado, ut Am-
brosonianis uerbis utar, non desunt qui ut somnij, ita & dor-
miendi uocabulum ad corpus tantum referant. Ego ut polli-
citus sum, rem ut intelligo aperiam, & dormiendi uerbum
ad utramq; partem hominis refiero, & similitudinarie loqui
scripturam. Non dubito, quin quemadmodum dormiens
ignorat eos qui uiuunt, resq; eorum, sic & sancti dormiunt
nobis, ignorantes nos, nostraq; iuxta ac dormiens corpore,
ignorat suos. Cæterum & ratione resurrectionis dicuntur
dormire, cum ex pergeſiet ac resurgent, tum boni tum mali.
Hiob 14. Cum dormierit, non resurget homo, donec alte- Hiob - 14
ratur coelum non euigilabit, & non conſurget de somno suo.
Et Danielis 12. Multi qui dormiunt in terræ puluere euigi- Daniel - 12
labūt, alijs in uitam æternam, alijs in opprobrium, ut videant
semper. Hiob 14. Siue nobiles fuerint filii eius, siue ignobi-
les nescit illud. Astruit plane eorum erga nos ignorantiam;
Et est sensus: Nec relinquitur ei ulla suoꝝ cura aut solicitu-
do post mortem, siue enim splendide se gerant filii sui, siue
contemptibiliter, nec sentit, nec meminit, nec conqueritur.
Et Hiob 21. Quid ad eum attinet de domo sua post se? Hiob - 21

b 2

Ecclesia-

Ecclesiastes. 9

Hieronymus 9

Esaie. 63

Math. 22.

Ecc. 38

proph. b

Ioannis 5.

Ecclesiastes 9. Viui sciunt se morituros, mortui nihil nouerunt amplius. Vbi Hieronymus. Non est enim aliqua in morte sapientia, nullus post dissolutiōem uitae huius sensus. Non video quomodo possit eludi hic locus tam apertus: Mortui. n. nesciunt quicqz, iam em anima separata a corpore, de rebus huius mundi nihil nouit, translata in seculū animalium, ad contemplationem regē diuinarum. Ibidem rex sapientiss, dicit; Nec opus, nec ratio, nec sapiētia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas. Esa. 63. Abraham nesciuit nos, Iacob ignorauit nos. Sancti mortui uiuunt quidem Deo qui non est Deus mortuorum, sed uiuorum, Matthæi 22. sed nobis mortui sunt, ignorant nos, ut nemicam quidem fiduciae cordis nostri in eos collocemus; Nam quē admodum dormiens uiuos adiuuare nequit, ita mortui sancti nos adiuuare nequeunt. Ecclesiastici 38. Memento novissimorum & noli obliuisci, quia non est conuersio, & huic nihil proderis. Non prosunt nobis mortui sancti, nec nos prodesse possumus mortuis, sed ut Proverb. dicitur; Comeidunt fructus uitæ suæ &c. Nec tamen negamus sanctos uiuere uita spirituali. Deus est Deus uiuorum. Deus est Deus Abraham & omnium fidelium, ergo Abraham & omnes fideles in Christo mortui, uiuunt, sed quas in illa uita habeat actiones, quod sciam non prodit scriptura. Nobis salua fide sufficit de eis scire, quod sint in sinu Abrahæ, quo & Lazarus deportatus est, qui est societas Abrahæ & omnium sanctorum, seu ut Gregorius exponit, secreta requies patrum. Sunt in uita. Ioannis 5. Transiuit de morte ad uitam.

Recitat Sunt in Deo, Ecclesiastes 12, spiritus redibit ad Deum, quō scripsit. In paradiſo, hodie mecum eris in paradiſo, dicit Christus p̄tura uocata ad latronem. In pace, Sapient. 3. Ipsí autem sunt in pace. cest uitam. In requie, Hebræ. 4. Introrierunt in requiem. Psalm. 114. beatorum. Conuertere anima mea in requiem tuam &c. In refrigerio. Sapient.

Sapient. 4. In gaudio, Ecclesiastic. 8. Omnes enim mori- Sapient. 2.
mur, et ad gaudium uenire uolumus. In benedictione. Idē
capit. 1. In die defunctionis suæ benedicitur. In securitate,
Hiob 11. defossus securus dormiet, requiescis, & non erit Hiob. 11.
qui te exterreat. Proverb. 1. Absq; terrore requiescet &c.
In Christo & cum Christo, Cupio dissolui & esse cum Chri- philip. 1.
sto, dicit Paulus Philip. 1. In salute. Reportantes finem si- petri. 1.
dei uestæ, salutem animarum uestrarum, 1. Petri 1. In conso- latione, Lucæ 16. Hic cōsolatur, tu cruciaris. In manu Dei
Sapient. 3. & Christus in manus patris commendat spiri- Incy. 16.
tum suum. In ciuitate spirituali, Hierusalem, Hebræ. 11. Hebre. 11.
Parauerat illis ciuitatē. In societate Christi & Dei, 1. Io. 1.
Societatem habemus cum patre & filio eius Iesu Christo.
Item ut societatem habeant nobiscum. Sed quid opus mul-
tis? Quid potuit dici clarius de eorum statu, q̄ hæc testimoni-
nia sunt? Dormiant ergo, id est, ignorent nos, uiuant uero
suo uiuendi modo, uiuant Deo. Et nobis curæ sit, ut & nos
uiuamus Deo, Rom. 14. & Gal. 2. ut nos quoq; uera fide Rom. 14.
pietate, ac charitate prædicti, in eorum societatē ueniamus, Galat. 2.
Hebræorum 12.

¶ Vel ex his colligere possumus epulonis apud Lucam
negotium, si historia est, cum ageret animam, illa uerba ad
Abrahamum de Lazaro emissæ esse, signa desperatæ ac de-
sponsæ conscientiæ, aut a Christo, similitudinarie, ac para-
bolice, ut aperte fatetur Cyrillus, esse producta. Hæc enim
res unica non uideo quomodo possit testimonij superiori-
bus opponi. Et cum scriptura interpretetur scripturam,
profecto superiores loci debent hunc unicum interpretari.

Agitata est hæc cauſa uel ab ipso Graciano Ca. 13. & 2. Gracianis
ubi glossator sic dicit: Gracianus mouet hanc quæſtionem
incidentem: Vtrum mortui ſciant quæ in mundo gerun-
tur a uiuis? Et respondet q̄ non. Vide & Philonem in ui-
ta Del-

b 3 ta Del-

Gregorius

ta Debora libro Biblicarū antiquitatū, de hac cōtrouerſia
sic loquentem: Respondit Debora, & dixit ad populum:
Adhuc uiuens homo potest orare pro se, & pro filiis suis,
post finem autem nō poterit iterum orare, nec memor esse
alicuius. Propterea nolite sperare in patres uestrros, non
enim proderunt, niſi ſimiles inueniamini eis &c. Gregori-
Neocesariensis Episcopus in Eccl. cap. 9. Et ut ſemel dicā,
nihil ex rebus noſtris commune futurę eis, qui hinc migra-
rint. Idem. Fruere ergo prætentibus, neq; ab inferno tibi
timendum, in quem omnes proficiſci dicimur. Expers em
est sapientiæ ſenſuſq; Illud autem Gregorij: Quid est quod
neſciant, qui uidentem omnia uident? Et de ſpeculis facile
eludi potest, cū ſit ſine ullius scripturæ authoritate assertū.

Stephanus

Locum uero, qui corporalis eſſe non potest, dígo oſte-
dere non poſſimus. Hic autem nihili facio, ſannas fratriſ
& diſteria, qui ita ludit: Animæ inquit, ſi dormiunt, cur nō
etiam ſtertunt? & ubi? in cauernis aut domib;? Sic enim
Philofophus ille putat capulum rei præhendiffe, ſcriptu-
ras calumniando. Non mea ſunt uerba, ſed ſpiritus sancti.
Expoſtulet cum eo, Stephanus obdormiuit in domino. De
dormientibus ſcribit Paulus Theſſa. Ex quibus multi dor-
mierunt. 1. Corint. 15.

Chrysostomus

✓ Augustinus in Enchiridio. Tempus quod inter homi-
nis mortem, & ultimam resurrectionem interpoſitum eſt,
animas abditis receptaculis contineat, ſicut quæque digna
eſt uel requie, uel erumua, pro eo quod fortita eſt in carne,
dum uiueret, 13. q. 2. In abditis receptaculis, glossator. i.
abditis locis nobis occultis. Lege & Chrysost. Homelia 29.
ſuper Matthæum, ſi placet.

✓ Hic tres quæſtiones utcunq; ſoluimus. Infernus quid
ſit, Sanctorum animæ & corpora ubi ſint, & utrum ſciant
nos, Sancti uiuunt Deo, & uere ſentient, gulfant, ac experi-
untur

untur Deum. Quare uita eorum non in loci qualitate, sed
in Dei experientia consistit, ubi cuncti sunt. Sufficit nobis
scire eos esse in Deo secundum scripturas, Deus est gaudi- Dñi b. 17
um, pax, uita, salus, consolatio, bonitas, refrigerium, requies,
felicitas, summum bonum. Iam qui in Deo sunt, sunt in
pace, uita, requie &c. Qui in Deo non sunt, ut damnatorum
anima, sunt in malis, his bonis contrarijs. Cæcus quoquo in
loco sit, non experitur lumen. Diabolus semper est in suo in
ferno, quia non experitur Deum, etiam si circuat nos &c.
Et utrum sciant nos. Hæc est ratio cur uelim hanc quæstio-
nem maxime illustrari a doctis, ut homines assuescerent
non fidere Sanctis, cum scirent sanctos mortuos ignorare
nos. Nam iuxta Apostolum Ro. 1. colunt ac seruiunt crea- Roma. 1.
turæ potius, quam creatori, Monachi Stentorea uoce declamat
Stephanum primum regem Vngarorum, regnum Mariæ
uirginis commendasse. Quare ipsam patronam regni uel
titulus numismatis præse fert. Et si ita est, quid fidei natu-
ra & indeoles sit, regem ignorasse dico, quia fides solum De-
um inuocat, & in solum Christum figit oculos, insalutatis
Sanctis & beata uirgine, de quorum honore dicam infe-
rius. Concludam ergo Sanctos ita dormire, ut nos igno-
rent, nec ulla cura nostri tangantur. Exempla sunt (modo
si uera est historia) septem dormientes, qui intra tot annos
curricula, nihil externalium rerum sciuerunt. Nobis cura
sit pro uiuis non pro mortuis, quando etiam scripture pro-
hibet a scrutinio eorum Deuter. 18. Esaiæ 8. Sitque summa Dñi t. 18.
summarum, mortuos sanctos nihil scire de nobis, nobisque Esaiæ 8.
prorsus dormire. In quibus si fidimus, quos si inuocamus,
perinde adiuuant, ac si dormiens adiuuare possit. Scriptum
est: Tantummodo in me auxilium tuum, Osee 13. Adiutor Osee 13.
rium meum a domino, qui fecit cœlum & terram. Quare
beata uirgo cum resurrexerit, cum aperientur occulta tene-
brarum

brarum, & patescent consilia cordium, & cæteri sancti, sub
quorum nomine isti sese saginant, de tot delubris, habitu-
bus, ceremonijs, nenijis, ac nundinationibus, a sola ratione,
sine ullo uerbo Dei confictis, mirabuntur.

Cæterum si hulcus scholaſtice doctrinæ tetigi, nō mali,
sed fratri ferant acceptum, scripturis res agenda erat, non
conuicijs, non sycophantijs, non reuelationibus. Sed hic
uide charissime lector, quo candore frater mecum egerit, cū
sanctorum dormitionem, & ignorationem de nobis ex scri-
pturis ueteris testamenti probassem, gloriatur hac unica
glossa, hunc nodum soluisse. Manifestum est inquiens, au-
thores illos ante aduentum Christi fuisse, cum nondum
coeli aperti fuerant, nondum ingressus superni paradisi,
sed omnes ad inferna descendebat. Frater prorsus ignorat
fidei ac salutis rationem, quæ sit uis & potentia regni, sacer-
dotijq; Christi, nescit sanctos ueteris testamenti eadem fi-
de, merito mortis Christi saluos factos, atq; sanctos noui
testamenti. Sed ne hoc cuiquam uideatur absurdum, scri-
pturis probandum est.

SANCTI VETERIS TESTAMEN-
TI AEQVE SALVATI, VT SANCTI
in nouo testamento.

Rid. 8. v. 1

Eph. 2.

Yoh. 5.

Quemadmodum fides, quæ est fiducia misericordiæ
Dei, eadem est, & fuit semper, ita fructus & finis fidei
idem est & fuit semper. Reportantes inquit Petrus finem
fidei uestræ, salutem animarum uestrarum. Si una fides, ut
Paulus Ephe. 4. dixit, finis quoq; fidei unus est, nempe sa-
lus, ac uita animarum omnium credentium. Io. 5. Qui cre-
dit in me &c. in iudicium non uenit, sed transiuit de morte
ad uitam. Si in infernū, quo sensu frater accipit, descendis-
sent